29096 Grøttøy

Vurdering av behov for konsekvensutredning i forbindelse med søknad om endring av areal og MTB

Nordlaks Havbruk AS/SW
01.07.2023

Innholdsfortegnelse

1. Innledning 1

2. Beskrivelse av tiltaket 1

a) Størrelse, planområde og utforming 1

b) Bruk av naturressurser 1

c) Avfallsproduksjon og utslipp 1

d) Risiko for ulykker og/eller katastrofer 2

3. Lokalisering og påvirkning på omgivelsene (§10) 3

a) Verneområder 3

b) Arter, naturtyper, landskap og kultur 5

c) Planbestemmelser 8

d) Omdisponering av arealer 8

e) Økt belastning 8

f) Helsekonsekvenser 9

g) Vesentlig forurensning eller klimagassutslipp 9

h) Naturfare 9

4. Andre forhold - fiske 10

5. Konklusjon 10

6. Kilder 11

1. Innledning

Nordlaks Havbruk AS (Nordlaks) søker om å gjøre endringer i areal og MTB på lokalitet 29096 Grøttøy i Hadsel kommune. Lokaliteten har i dag tillatelse til 3120 tonn MTB, og dette søkes økt til totalt 4700 tonn MTB.

Forskrift om konsekvensutredning (KU) § 4 sier at *«Forslagsstilleren skal vurdere om planen eller tiltaket omfattes av §6, § 7 eller § 8»*. Akvakultur kommer inn under forskriftens § 8 som sier at planer og tiltak skal konsekvensutredes hvis de kan få vesentlige virkninger etter § 10, men ikke ha planprogram eller melding. Basert på forskrift om konsekvensutredning er det gjort en beskrivelse av planen i tråd med § 9, og en egen vurdering av om tiltaket kan få vesentlige virkninger ut i fra kritieriene i § 10.

2. Beskrivelse av tiltaket

a) Størrelse, planområde og utforming

Tiltaksområdet ligger ytterst i Sløverfjorden, i den sørvestlige delen av Hadselfjorden, mellom Grøttøya og Kalvøya. I tiltaket inngår endring av arealet til anlegget i henhold til vedlagte kartskisser, og en økning av biomassen med 1580 tonn MTB, til totalt 4700 tonn. Tiltaket ligger i Hadsel kommune i et område som i gjeldende arealplan er avsatt til akvakulturformål (www.hadsel.kommune.no). Se utsnitt av gjeldende reguleringsplan i vedlegg.

Nærmeste akvakulturlokalitet til tiltaket er 11162 Bullatholmen, også tilhørende Nordlaks, som ligger ca 1,5 km fra (midtpunkt til midtpunkt).

Se ytterligere informasjon om tiltaket og begrunnelse i følgebrevet til søknaden.

b) Bruk av naturressurser

Tiltaket er plassert i sjøen med arealene som er oppgitt i søknaden.

c) Avfallsproduksjon og utslipp

Utslipp fra anlegget består i hovedsak av oppløste næringssalter og organisk materiale i form av fôrspill og fekalier. Det kan også forekomme mindre utslipp ved vasking av anlegget der tang og andre

fastgrodde marine organismer spyles av med sjøvann. Et eventuelt utslipp av legemidler vil kun skje dersom legemidlet er rekvirert av autorisert veterinær eller fiskehelsebiolog og benyttet som foreskrevet, og det skal gjøres en risikovurdering av lokale miljøforhold.

Bunnforholdene vil overvåkes gjennom regelmessige miljøundersøkelser som skal gjøres ved hver produksjonssyklus i henhold til *NS 9410:2016 Miljøovervåkning av bunnpåvirkning fra marine akvakulturanlegg*. Undersøkelsene er en del av risikovurderingen på lokaliteten slik at organisk materiale ikke akkumuleres i sedimentet over lengre tid og produksjonen tilpasses bæreevnen på lokaliteten. Miljøundersøkelsene viser at Grøttøy har gode miljøforhold, og er godt egnet for oppdrettsvirksomhet.

Avfallsgenerering som følge av den ordinære virksomheten forsøkes minimert så langt som mulig, og tiltaket vil ikke føre til noen spesiell økning i avfallsmengden. All håndtering av avfall skal skje i overensstemmelse med gjeldende regler for dette. Utslipp av kjemikalier skal reduseres mest mulig og det gjennomføres regelmessige substitusjonsvurderinger.

Det nye anlegget skal, slik som det gamle, kobles til landstrøm, men vil ha backup-generatorer i tilfelle strømbrudd. Det gamle anlegget tas opp ved etablering av nytt anlegg.

d) Risiko for ulykker og/eller katastrofer

Anlegget vil være sertifisert etter gjeldene lover og forskrifter som sikrer at anlegget er korrekt dimensjonert. Godkjent anleggssertifikat skal være på plass før igangsetting av produksjonen.

Selskapet har risikovurderinger for HMS, ytre miljø, rømming, fiskehelse/fiskevelferd og mattrygghet/hygiene. I risikovurderingene vurderes uønskede hendelser etter sannsynlighet og konsekvens, og disse er grunnlaget for risikoreduserende tiltak som iverksettes etter behov. Risikovurderingene gjennomgås regelmessig og minimum én gang pr år. Det finnes også beredskapsplaner og biosikkerhetsplan.

Tiltaket kommer ikke i konflikt med etablert farled. Det er rutegående trafikk i området med ferge mellom Fiskebøl og Melbu. Anlegget vil merkes i henhold til gjeldende regelverk for å unngå påkjørsler og potensielt havari av anleggskonstruksjon eller møtende båter. Begrensingsområdet for ferdsel er 20 meter fra anleggets bøyer, mens det er fiskeforbud innenfor 100 meters avstand fra anleggets bøyer.

3. Lokalisering og påvirkning på omgivelsene (§10)

Lokalisering og påvirkning på omgivelsene omfatter en vurdering av om planen eller tiltaket kan medføre eller komme i konflikt med momentene som er listet opp under punkt a) – h). I det følgende gis en beskrivelse og vurdering av disse.

a) Verneområder

Verneområder etter naturmangfoldloven kapittel V eller markaloven § 11, utvalgte naturtyper (naturmangfoldloven kapittel VI), prioriterte arter, vernede vassdrag, nasjonale laksefjorder og laksevassdrag, objekter, områder og kulturmiljø fredet etter kulturminneloven

Vern etter naturmangfoldloven eller markaloven

Tiltaket ligger ikke innenfor verneområder. Nærmeste verneområde er Seløya naturreservat, ca 1,4 km vest for tiltaket. Reservatet består av to øyer, Seløya og Litlseløya og noen mindre holmer og skjær. Øyene ligger nordvest for Fiskebøl på Austvågøya. Verneformålet er å ivareta et viktig hekkeområde for sjøfugl. Morfjorden naturreservat ligger ca 7,5 km vest for tiltaket med verneformål å sikre et stort og unikt område med intakt, etablert sanddyne-vegetasjon. Grunnfør fuglefredningsområde og Lågen naturreservat ligger ca 11,5 km fra tiltaket (Naturbase, 2023). Se Figur 1. Det er drift på anlegget i dag og vi vurderer at tiltaket ikke vil påvirke verneområder.

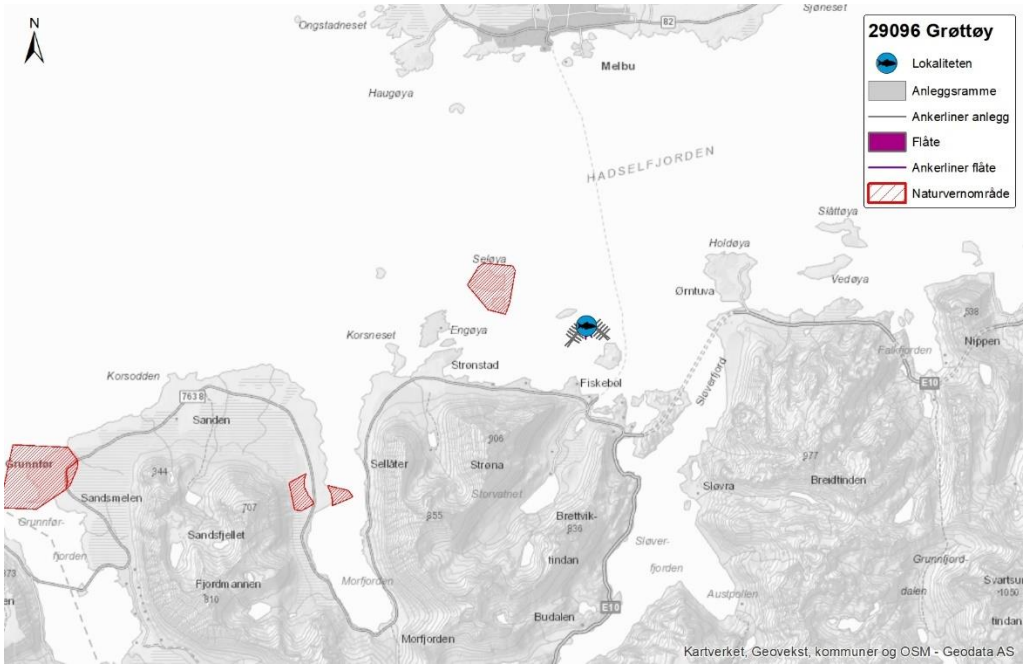

Figur 1: Kart over anleggsplassering og verneområder (Naturbase, 2023).

Utvalgte naturtyper (naturmangfoldloven kapittel VI)
De eneste registrerte utvalgte naturtyper i nærheten av anlegget er to områder med slåttemark på Holdøya. Holdøya ligger ca 2,5 km øst for tiltaket (Naturbase, 2023). Vi vurderer at tiltaket ikke vil påvirke utvalgte naturtyper.

Prioriterte arter
Det er ingen registreringer av prioriterte arter i området ved eller i nærheten av anlegget (Naturbase, 2023). Det er drift på lokaliteten i dag og vi vurderer at tiltaket ikke vil ha noen påvirkning på prioriterte arter.

Vernede vassdrag
Lokaliteten ligger i sjøen og ikke i, eller i umiddelbar nærhet til, områder som omfattes av verneplan for vassdrag. Nærmeste vassdrag som omfattes av verneplan er Fiskebølvassdraget, som i luftlinje ligger ca 1,5 km sør for tiltaket (Naturbase, 2023). Vi vurderer at tiltaket ikke vil påvirke verdier som ligger til grunn for vernede vassdrag.

Nasjonale laksefjorder og laksevassdrag
Det er ikke nasjonale laksefjorder eller nasjonale laksevassdrag i nærheten av tiltaket. Nærmeste nasjonale laksevassdrag er Roksdalsvassdraget på Andøya (Miljøstatus, 2023). Vi vurderer at tiltaket ikke vil påvirke nasjonale laksefjorder og laksevassdrag. Nærmeste registrerte utløpspunkt for anadrom fisk er Fiskebølvassdraget, ca 2 km fra tiltaket. Andre utløpspunkt er Gullstadelva på Hadseløya, ca 6 km fra, Budalsvassdraget, ca 8,5 km fra og Falkfjordvassdraget, også ca 8,5 km fra (Laksekart, 2023). Se Figur 2. Det er drift på lokaliteten i dag og vi vurderer at endringen vil ha ubetydelige konsekvens for lakseførende strekninger.

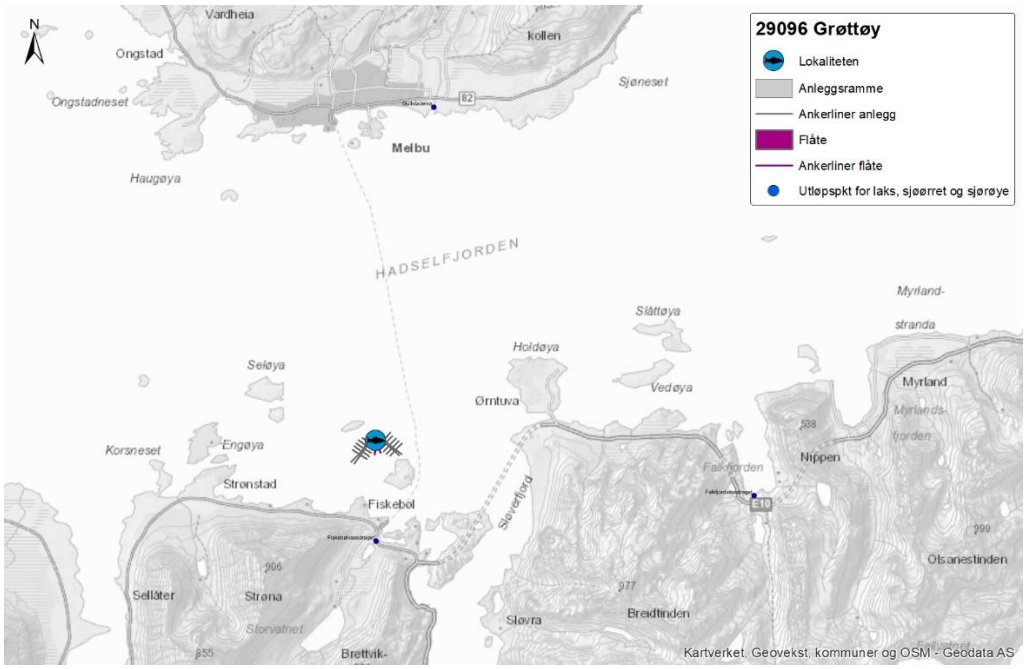

Figur 2: Oversikt over utløpspunkter for laks, sjøørret og sjørøye (Laksekart, 2023).

Objekter, områder og kulturmiljø fredet etter kulturminneloven
Anlegget, som i sin helhet er plassert i sjøen, er ikke plassert innenfor eller i umiddelbar nærhet til kjente objekter, områder eller kulturmiljø som er fredet, midlertidig fredet eller foreslått fredet etter kulturminneloven. Nærmeste registrering er på land på Kalvøya, ca 500 m fra tiltaket. Her ligger Kalvøya steinaldertufter, et automatisk fredet arkeologisk minne fra yngre steinalder (Kulturminnesøk, 2023). Vi vurderer at tiltaket ikke vil berøre objekter, områder og kulturminner fredet etter kulturminneloven.

b) Arter, naturtyper, landskap og kultur

Truede arter eller naturtyper, verdifulle landskap, verdifulle kulturminner og kulturmiljøer, nasjonalt eller regionalt viktige mineralressurser, områder med stor betydning for samisk utmarksnæring og reindrift og områder som er særlig viktige for friluftsliv.

Truede arter eller naturtyper
Figur 3 viser kartlagte forekomster av truede arter (CR, EN, VU) (Artsdatabanken, 2023).

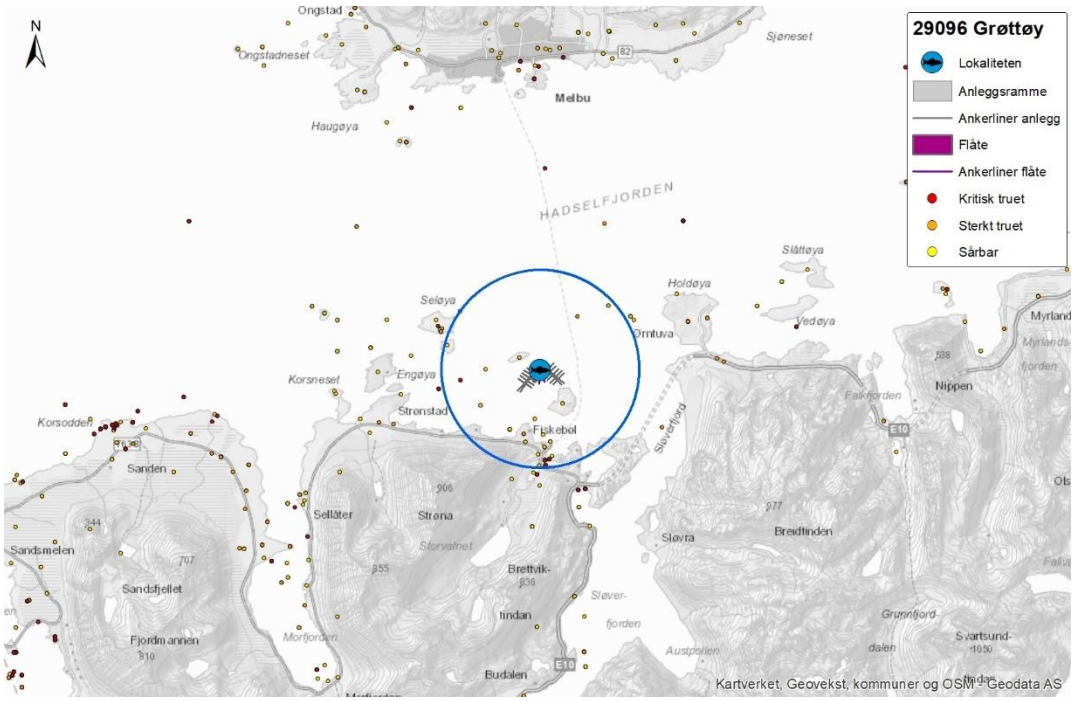

Figur 3: Observasjoner av truede arter (CR, EN og VU). Blå sirkel indikerer en radius på 2 km fra anleggets midtpunkt (Naturbase, 2023).

Tabell 1 viser registrerte observasjoner av truede arter innenfor en radius på ca 2 km fra anleggets midtpunkt (illustrert med blå sirkel i figuren over). Det er drift på anlegget i dag og det vil ikke bli noen stor endring i ferdsel i tiltaksområdet eller i sjøområdene.

Tabell 1: Truede arter (CR, EN og VU) som er innenfor en radius på ca 2 km fra anlegget (Artsdatabanken, 2023).

Norsk navn	**Vitenskapelig navn**	**Kriterier for utvalg**
Lomvi	*Uria aalge*	CR
Hettemåke	*Chroicocephalus ridibundus*	CR
Lunde	*Fratercula arctica*	EN
Krykkje	*Rissa tridactyla*	EN
Makrellterne	*Sterna hirundo*	EN
Ærfugl	*Somateria mollissima*	VU
Gråmåke	*Larus argentatus*	VU
Fiskemåke	*Larus canus*	VU
Grønnfink	*Chloris chloris*	VU
Granmeis	*Poecile montanus*	VU
Alke	*Alca torda*	VU
Gulnebblom	*Alca torda*	VU
Tyvjo	*Stercorarius parasiticus*	VU

Det er ikke registrert truede naturtyper i nærhet til anlegget (Artsdatabanken, 2023).

Figur 4 viser registrerte marine naturtyper etter DN-håndbok 19. Områdene med tynn grenselinje er registrert med verdi *Viktig* og områdene med tykkere grenselinje er registrert med verdi *Svært viktig*. Nærmeste registrerte naturtype er større tareskogforekomster med verdi *Viktig* og skjellsand med verdi *Svært viktig*, fra hhv ca 150 og 300 m fra tiltaket. Det er registrert bløtbunnsområder i strandsonen, med verdi *Viktig*, i Strønstadvika ca 2 km fra (Naturbase, 2023). Det er gjort en ROV-kartlegging i området rundt anlegget. Resultatet viste enkelte observasjoner av bløtkorallen *Alcyonium digitatus* (dødmannshånd). Denne korallen er regnet som livskraftig i Artsdatabanken. Det var også observert sjøfjær, hovedsakelig i enkeltobservasjoner, men med partier med noe høyere tetthet. Ut fra observasjonene anses disse anses ikke som sjøfjærbunn (Seaeco, 2022).

Det er drift på lokaliteten i dag, og vi vurderer at tiltaket totalt sett vil ha ubetydelig konsekvens for truede arter, truede naturtyper og registrerte naturtyper iht DN-håndbok. Sjøbunnen under og ved anlegget vil overvåkes regelmessig og tiltak iverksettes hvis resipienten eventuelt overskrider sin kapasitet.

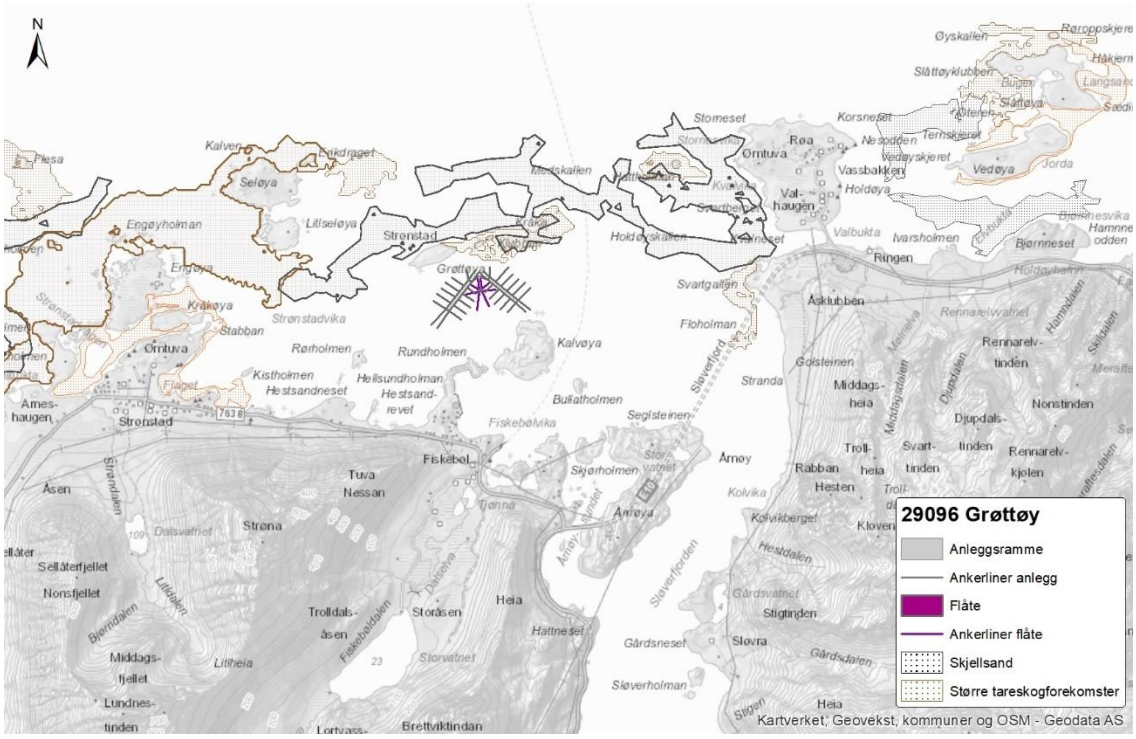

Figur 4: Registrerte naturtyper nært anlegget (Naturbase, 2023).

Verdifulle landskap

Det er ingen registreringer tilknyttet verdifulle kulturlandskap i nærhet til anlegget (Naturbase, 2023). Tiltaket vurderes å ikke ha noen betydning for verdifulle landskap.

Verdifulle kulturminner/kulturmiljøer

Tiltaket er i sin helhet plassert i sjøen og det nærmeste registrert kulturminnet er Kalvøya steinaldertufter, et automatisk fredet kulturminne ca 500 m fra tiltaket (Kulturminnesøk, 2023). Nordlaks er innforstått med at det skal vises aktsomhet ved kulturminner, og at det er meldeplikt dersom det oppdages nye kulturminner. Vi vurderer at tiltaket ikke vil påvirke verdifulle kulturminner/kulturmiljøer.

Nasjonalt eller regionalt viktige mineralressurser

Det er ikke registrert noen nasjonalt eller regionalt viktige mineralressurser i tiltakets areal eller i umiddelbar nærhet (NGU, 2023). Tiltaket vurderes å ikke ha noen betydning for nasjonalt eller regionalt viktige mineralressurser.

Områder med stor betydning for samisk utmarksnæring og reindrift

Tiltaket ligger på sjøen, og ligger ikke innenfor et reindriftsområde (Nibio, 2023). Tiltaket vurderes å ikke ha noen betydning for samisk utmarksnæring og reindrift.

Områder som er særlig viktige for friluftsliv

Anlegget ligger ikke innenfor område kartlagt til friluftformål. De nærmeste registrerte friluftsområdene er strandsonene Hestsanden (ca 1 km sørvest for anlegget), og Strønstad (ca 2 km

sørvest for anlegget) begge med verdi Svært viktig friluftsområde (Naturbase, 2023). Anlegget har vært i det aktuelle området i lengre tid og tiltaket vurderes å ikke å ha noen betydning for friluftsliv.

c) Planbestemmelser

Statlige planretningslinjer, statlige planbestemmelser eller regionale planbestemmelser gitt i medhold av plan- og bygningsloven av 27. juni 2008 eller rikspolitiske bestemmelser eller rikspolitiske retningslinjer gitt i medhold av plan- og bygningsloven av 14. juni 1985.

Tiltaket ligger innenfor område med arealformål akvakultur med tilhørende hensynssone i gjeldende arealplan i Hadsel kommune. Se **Feil! Fant ikke referansekilden.**.

d) Omdisponering av arealer

Større omdisponering av landbruks-, natur- og friluftsområder eller områder som er regulert til landbruk og som er av stor betydning for landbruksvirksomhet.

Tiltaket berører ingen landbruks-, natur og friluftsområder, og det vil ikke bli noen omdisponering av slike områder. Området er regulert til akvakulturformål med tilhørende hensynssone i gjeldene arealplan.

e) Økt belastning

Økt belastning i områder der fastsatte miljøkvalitetsstandarder er overskredet.

Tiltaket ligger i vannforekomsten Sløverfjorden (ID 0365010202-C). Se Figur 5. Både økologisk og kjemisk miljømål oppgis som «god», og det oppgis at miljømålet nås 2022-2027. Økologisk tilstand for vannforekomsten er «god», mens kjemisk tilstand oppgis som udefinert. Under påvirkning er det registrert diffus avrenning og utslipp fra fiskeoppdrett, men det oppgis at dette har liten grad av påvirkning (Vann-Nett, 2023).

Tiltaket vil føre til noe økt organisk utslipp. Grunnet gode strømforhold og endringen av anleggsarealet samt at modellering indikerer at tiltaket er innenfor lokalitetens bæreevne, er det etter vår vurdering ikke forventet at tiltaket vil påvirke vannforekomstens tilstandsklasse negativt. Bunnforholdene vil følges jevnlig opp gjennom regelmessige miljøundersøkelser i henhold til krav fra myndighetene.

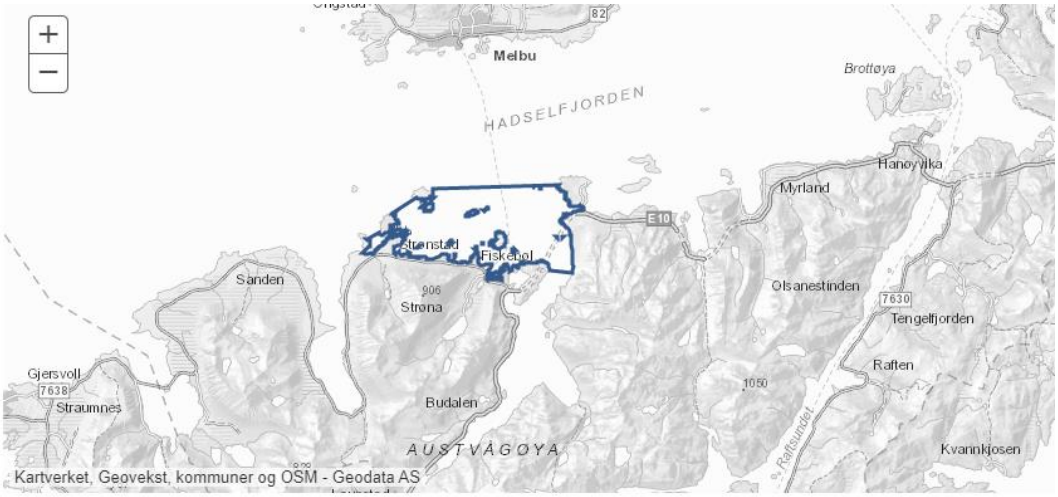

Figur 5: Vannforekomsten (Vann-Nett, 2023).

f) Helsekonsekvenser

Konsekvenser for befolkningens helse, for eksempel som følge av vann- eller luftforurensning.

Det vurderes at tiltaket ikke vil medføre negative konsekvenser for befolkningens helse, herunder luft- eller lysforurensing, støy eller lukt. Håndtering av død fisk og ensilering vil skje i et lukket system.

g) Vesentlig forurensning eller klimagassutslipp

Tiltaket vil ikke føre til vesentlig forurensing, og heller ikke en vesentlig økning i klimagassutslipp. Anlegget vil tilkobles landstrøm, slik som dagens anlegg. Avfallshåndtering, både organisk og uorganisk skjer i samsvar med offentlig lovverk og Nordlaks sine egne prosedyrer.

h) Naturfare

Risiko for alvorlige ulykker som en følge av naturfarer som ras, skred eller flom.

Anlegget med anker legges i sin helhet utenfor avmerkede soner for ras og skredfare, i henhold til NVEs kart over skredsoner (NVE, 2023). Tiltaket vil ikke føre til økt risiko for ulykker som en følge av naturfarer som ras, skred eller flom.

4. Andre forhold - fiske

Anlegget ligger ikke innenfor gyteområder eller fiskeplasser. De nærmeste registreringene for kystnære fiskeridata er et gyteområde for torsk øst rett øst for tiltaket, og et gyteområde for rognkjeks vest for tiltaket. Det er registrert et oppvekst- og beiteområde for torsk i Hadselfjorden, nord for tiltaket. Det er registrert fiskeområde for passive redskap øst, vest og nord for tiltaket, i tillegg til rekefelt med reketråling nord for anlegget (Fiskeridirektoratet, 2023). Se Figur 6. Det er drift på lokaliteten i dag og tiltaket vurderes ikke å ha noen negativ påvirkning på ressursområder eller bruksområder.

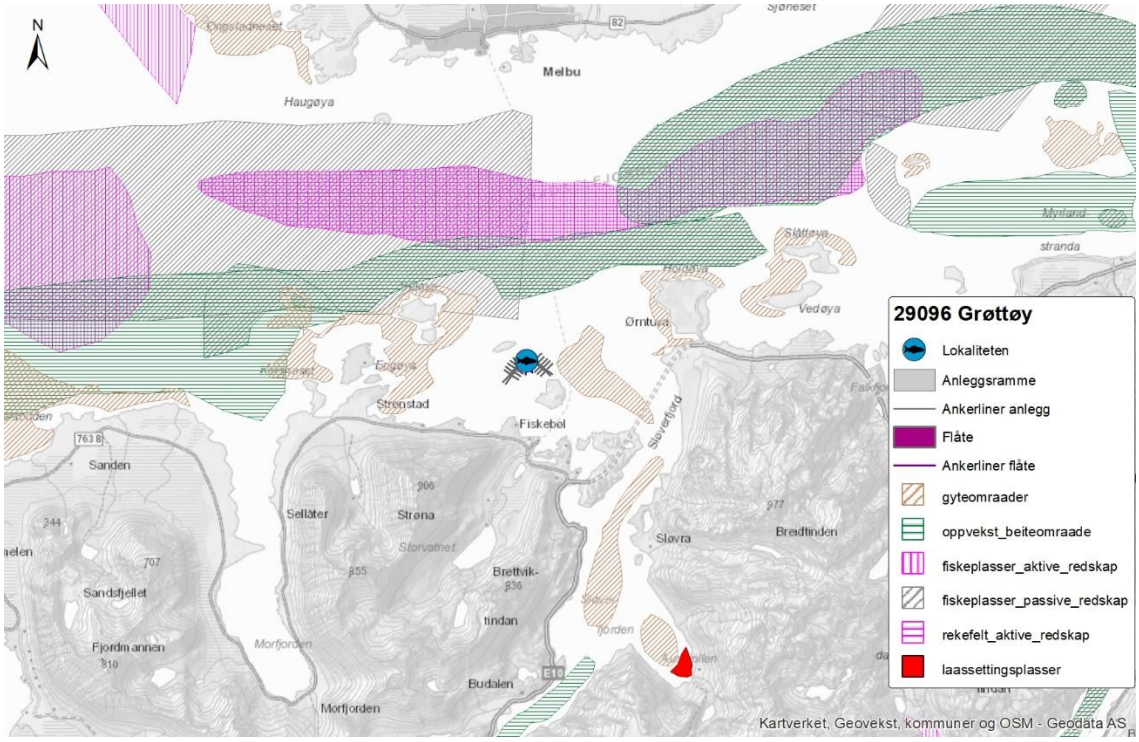

Figur 6: Kystnære fiskeridata (Fiskeridirektoratet, 2023).

5. Konklusjon

Vi mener at kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig for å gjøre en vurdering av tiltakets påvirkning på omgivelsene etter kriteriene i Forskrift om konsekvensutredninger § 10. Tiltaket vil så langt vi kan se ikke ha vesentlige virkninger for miljø, samfunn eller være i konflikt med andre interesser. Ut ifra dette så er det, etter vår vurdering, ikke behov for en konsekvensutredning av tiltaket.

6. Kilder

- Djuve, H.K. 2022. *Bunnstrøm- og sedimentanalyse lokalitet Grøttøy*. Akvaplan-niva rapport 2022 63758.01.
- Forskrift om konsekvensutredninger. Lovdata. Hentet fra https://lovdata.no/
- Hadsel kommune. Hentet fra https://www.kommunekart.com og www.hadsel.kommune.no
- Hermansen, S. 2022. *Strømmålinger ved Grøttøy Vest*. Akvaplan-niva AS rapport 2022 64003.01.
- Hermansen, S. 2022. *Strømmålinger ved Grøttøy Øst.* Akvaplan-niva AS rapport 2022 64004.01.
- Kulseng, A.K. & T. Rasmussen. 2022. *Biotopkartlegging lokalitet Grøttøy*. SeaEco rapport SE22-BK-3-1.
- Kulturminnesøk. Riksantikvaren. Hentet fra https://kulturminnesok.no/
- Kystnære fiskeridata. Fiskeridirektoratet. Hentet fra https://portal.fiskeridir.no/portal/
- Laksekart. Miljødirektoratet. Hentet fra https://laksekart.fylkesmannen.no/
- Miljøstatus. Miljødirektoratet. Nasjonale laksevassdrag og fjorder; Hentet fra https://miljostatus.miljodirektoratet.no/tema/ferskvann/laks/nasjonale-laksevassdrag-og-laksefjorder/
- Naturbase. Miljødirektoratet. Hentet fra https://kart.naturbase.no
- Naturfare NVE. Hentet fra https://temakart.nve.no/tema/faresoner
- NGU Mineralressurser – Industrimineraler, naturstein og metallet. Hentet fra https://geo.ngu.no/kart/mineralressurser_mobil/
- NS 9410:2016 *Miljøovervåking av bunnpåvirkning fra marine akvakulturanlegg*, Norsk Standard.